

Egy hatósági engedély miatt csúszik a klub felújítása

Hajlék nélkül a szegedi rockerek

Fél éve talált új helyet a szegedi rock klubnak az önkormányzat – ahová azóta sem tudtak beköltözni. A műemléképület pincéje felújításra szorul, amihez a pénz, a terv és a kivitelező is megvan, a renoválás mégsem kezdődött el. Az ÁNTSZ engedélye hiányzik, ami valójában megvan. Vagy mégse?

Még április elején kellett elhagynia az egykori Juhász Gyula Művelődési Központot a közel húsz évig ott működő Szeged Városi Rock Klubnak, az épületet ugyanis eladták. Az önkormányzat két hónappal később talált helyet a „hajléktalan” rockzenészeknek: a szomszédos Bartók Béla Művelődési Központ pincerendszerét nézték ki a célra.

A nagyjából kétszáz négyzetméteres helyiség azonban felújításra szorult, és semmiféle közmű nem működött benne. A május végi városi határozat óta a helyzet mit sem változott: a pince azóta is ugyanolyan állapotban van, noha az önkormányzat ötmillió támogatást is biztosított a renoválásra. Ez a keret azóta is érintetlen.

– A jellegzetes magyar bürokrácia miatt nem tudunk nekiállni eddig a felújításnak, pedig a renoválási tervek és a kivitelező is megvan már egy ideje. A folyamat az építési tervek engedélyeztetése során állt le. Nem tudjuk, mikor kezdhető el a munka, és így azt sem, mikorra fejeződik be – beszélt Szurdi Zsolt klubvezető. Hozzátette: az épület műemléki védettsége miatt illetékes Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szegedi irodája másfél hó-

Szurdi Zsolt azt mondja, a bürokrácia falaiba ütköztek az új klubhelyiség felújításakor

Fotó: Frank Yvette

napja kapta meg tőlük a szükséges iratokat – azóta ülnek rajta.

– A szakhatósági engedélyekre várunk, amiket mi küldtünk szét és gyűjtünk össze. Műemléki szempontból nincs akadálya a felújítás megkezdésének. Az ÁNTSZ viszont közegészségügyi szempontból nem találta megfele-

lőnek a tervet, ezért azt át kell dolgozni – mondta Széphegyi László, a regionális iroda vezetője.

– Nincs közegészségügyi akadálya, hogy elkezdjék a pincerendszer felújítását. Kisebb változtatásokra volt szükség a tervekben, ezt a kérelmezők megtették, mi pedig megadtuk az engedélyt – mondta el Kiss

Edit, megbízott városi tisztifőorvos.

Erről azonban a felújítási folyamat egyik szereplője sem tud. Az engedélyeztetési procedúrában és a felújítási tervek elkészítésében segítséget nyújtó városi ügyintéző legutolsó információja az ÁNTSZ két héttel ezelőtti elutasító nyilatkozata. Legutóbb egy hete tárgyaltak a tisztiorvosi

szolgálattal, amikor is szóban megegyeztek – ennek azonban írásos nyoma azóta sincs. Ha megérkezne végre hozzájuk és a műemlék-felügyelethez az írásos engedély, valószínűleg azonnal munkához láthatna a kivitelező. A renoválással egyébként egy-másfél hónap alatt végeznének.

T. R.

Los Angelesben mutatták be Veszélka Attila Nagy Imréről szóló drámáját

Borbíró Piroska a Madrid Színházban

Mesébe illő módon nemrégiben a Los Angeles-i Madrid Színházban mutatták be a szegedi Veszélka Attila Nagy Imréről szóló egyfelvonásos darabját, a Borbíró Piroskát.

A Szegedi Írók Társaságának elnöke, Veszélka Attila hat évvel ezelőtt írta Borbíró Piroska című egyfelvonásos drámáját.

– 1958. június 16-án, amikor kivégezték Nagy Imrét, valamint Maléter Pált és Gimes Miklóst a Kozma utcai börtönben, holttestüket a Kisfogház sétálóudvarán ásták el. Annyira félték még az emléküktől is, hogy nem merték őket az utca túloldalán kezdődő Rákoskeresztúri temetőben elhantolni. A sétálóudvar fölé még aznap bútorokat hordtak, és ott alakították ki a használt bútorok raktárát. 1961. február 24-én titokban kihantolták a koporsókat, kátránypapírt tekertek köréjük, összefogták egy szögesdróttal és átvitették a temető 301-es parcellájába. Nagy Imrét Borbíró Piroska „fedőnéven” jeltelen sírba temették – ad magyarázatot darabja címére Veszélka Attila. A szegedi költő 1989. június 16-án részt vett Nagy Imréék újratemetésén, és évekig mániákusan kutatta a mártír miniszterelnökkel kapcsolatos dokumentumokat az Országos Levéltárban, ahol tíz méteres hosszúságban sorakoznak a per dossziéi.

– Elmentem azokra a helyekre is, ahol Nagy Imrét fogva tartották és kivégezték. Ma is megvan a halálos zárkája, helyreállították még a bitófákat is. Az igazsághoz hú akartam lenni, kíváncsi voltam a hóhér, a segédei, a legutolsó közkatona nevére is, nehogy elsikkadjanak ezek az információk. Darabom tulajdonképpen Nagy

Imre utolsó éjszakájáról szól. A börtönfolklór szerint kivégezése előtt hosszasan elbeszélgetett a börtönorvossal, dr. Kelemen Endrével, akit abszurd módon azért küldtek be hozzá, hogy megvizsgálja: egészségi állapota lehetővé teszi-e, hogy felakasszák. A darab kettejük beszélgetésére épül, belesűríttem Nagy Imre életét is.

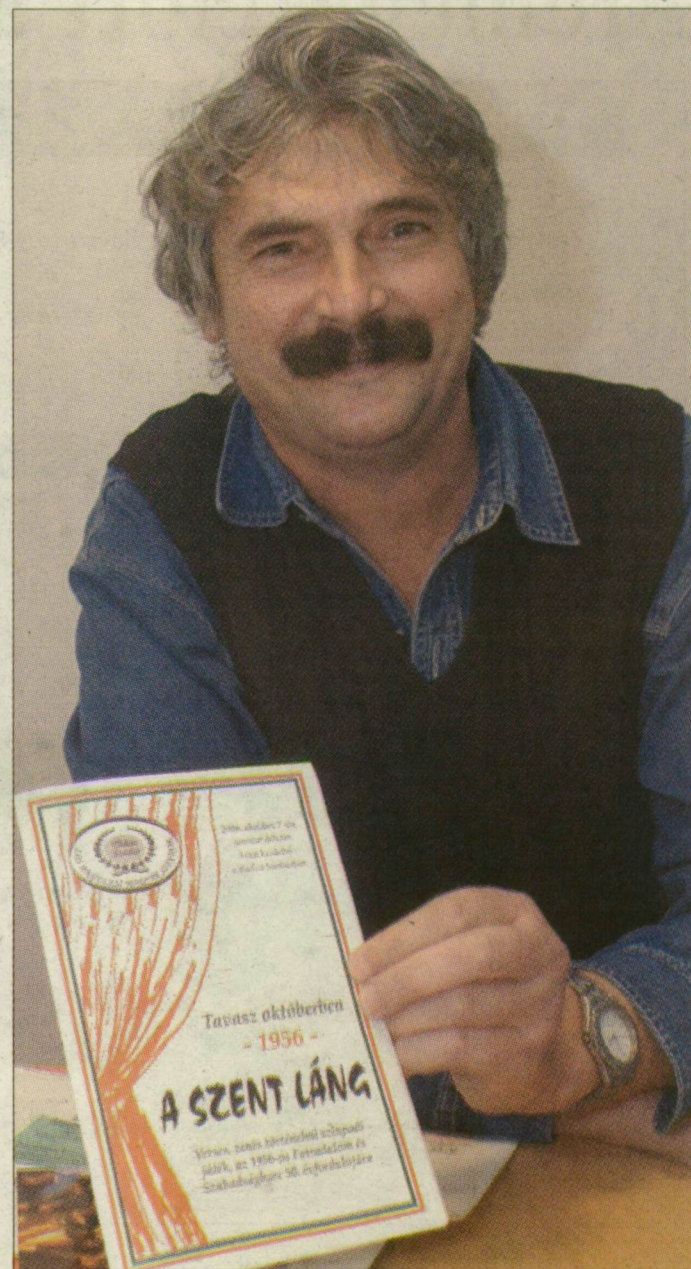
„Elmentem azokra a helyekre is, ahol Nagy Imrét fogva tartották és kivégezték. Ma is megvan a halálos zárkája, helyreállították még a bitófákat is.”

Veszélka Attila

Veszélka Attilát szeptemberben felhívta New Yorkból az erdélyi származású Técsy Sándor színművész, aki néhány évig Szegeden élt, és úgy volt, hogy az ő főszereplésével bemutatják a darabot, ám közben visszatelepült Amerikába. Most azt javasolta, hogy a forradalom 50. évfordulója kapcsán az Óss Enikő vezetésével működő amerikai magyar társulat, a Thália Stúdió bemutathatná a darabot. Veszélka Attila eljuttatta drámáját Óss Enikőnek, és a Los Angeles-i Madrid Színházban nemrégiben már meg is tartották a premiért. Egy három részből álló est utolsó felvonása volt a Borbíró Piroska. Nagy Imre szerepét Jakabffy Csaba alakította. A produkció szép sikert aratott.

Veszélka Attila szerint mesészerű volt, ahogy a bemutató létrejött. Sokat köszönhet Sándor Jánosnak, aki színházi szakemberként sok hasznos tanácsot adott. Jó éve volt az ideje, hiszen a Bába Kiadó a könyvhétre megjelentette Pipás Pista, az átokházi tanyavilág hóhéra című dokumentumregényét, és hamarosan napvilágot lát Lélegző sötét című verseskötete is.

H. ZS.

Veszélka Attila a közelmúltbeli Los Angeles-i előadás műsorfüzetét mutatja

Fotó: Frank Yvette

Felújítják a pitvarosi sváb házat

Bár eredetileg októberre tervezték, leghamarabb két hét múlva kezdődhet meg a pitvarosi sváb ház felújítása. A tizenötmillióos beruházásnak köszönhetően legalább az életveszély megszűnik az épület közvetlen közelében.

Az épület gazdája, a Kincstári Vagyoni Igazgatóság ugyan már megtalálta a kivitelezőt, az azonban még nem tudta megkezdeni a pitvarosi sváb ház felújítását, mert épp egy másik műemléken, a dorozsmai szélmalmon dolgozik. A különös sorsú, Pitvaros főutcáján álló épületről az elmúlt négy évben többször is írtunk: valaha egy Dunántúlról ide települt sváb család otthona volt, ezért emlegetik a faluban sváb házként. Tornáca a sváb építkezési szokásokat tükrözi, ugyanakkor magán viseli a helyi ki-sebbség, a szlovákok stílusjegyeit is – a helybeliek éppen e különös keveredés miatt nem értik, egyáltalán miért került az épület a tanácsrendszer végőráiban műemléki védelem alá. Ám nem ez a gond: a nyolcvan-, százszázéves, vert falú, lényegében alap nélküli épülettel félnék is, hiszen laikus szemmel nézve úgy tűnik, bármelyik pillanatban összedőlhet. Tetőzete megroppan, több helyütt aládúcolták, oldalait pántok tartják össze. A pitvarosiak szerint ez az egyébként rendezett Kossuth utca szegényfoltja; sokan legszívesebben már évekkel ezelőtt egyszerűen lebontották volna.

Talán ez is lett volna a sorsa, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal azonban pert kezdeményezett a felújítás érdekében az épület jelenleg tulajdonosával, a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal (KVI) – azért került az államhoz, mert a falunak sem volt pénze arra, hogy helyreállítsa. A pert, amelyben tulajdonképpen önmagával hadakozott az állam, végül a műemlékvédők nyerték meg – ennek ellenére anyagiak híján ezt követően sem kerülhetett sor a rekonstrukcióra. A KVI regionális irodája csak idén nyáron kapott erre keretet, és Lele Gyula műszaki előadó két hónappal ezelőtt örömmel tájékoztatta lapunkat: már októberben megkezdődhet a munka a Kossuth utcában. A ház felújítása azonban még mindig nem kezdődött el. Most megtudtuk, azért, mert a megbízott kivitelező, az Alföldi Műemlék helyreállító Kft. még nem fejezte be a munkát egy másik épületnél, a dorozsmai szélmalomnál. Ez két hét múlva várható. A beruházásra egyelőre 15 millió forint jut, ebből a falakat erősítik meg, a falakat állítják helyre és a tetőt javítják ki – ha az időjárás engedi, még idén. A művészi igényű belső munkák, festések mindenképpen jövőre maradnak, ezekhez további pénzre lesz szükség.

SZ. I. M.

Diagnózis

A Diagnózis egészségügyi magazin legközelebb ma 20 órakor jelentkezik a TiszapART tévében. A műsor első része a szegedi, 13. Szent-Györgyi-napok eseményeit mutatja be, köztük a Richter Tudósklub Agybajbiológia a kedélyvesztéstől a tébolyig című előadásáról készített interjút. Ebben az adásban andrológiai témájú riportsorozat kezdődik, amelyben a férfiak szexuális problémáival foglalkoznak. A műsor végén ismét a nőkről lesz szó: ez alkalommal a változás korának pszichés tüneteiről és a testi-lelki panaszok enyhítéséről számol be a szerkesztő. Az adások bármikor megtekinthetők a www.diagnozis.eu honlapon is.

NÉVJEGY

Veszélka Attila 1955-ben Szolnokon született, 1962 óta él Szegeden. A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karán magyar és ének-zene szakon, a JATE-n filozófia szakon végzett. A Szegedi Írók Társaságának elnöke. Kötetei: Hölderlin naplójából, Kettős kereszt, Debussy-prelűdök, Kőbe zárt madár, Pipás Pista, az átokházi tanyavilág hóhéra. Harminc éve vitorlázó sportrepülő. A Szegedtől Szegedig antológia főszerkesztője.